

ПРОТОКОЛ

засідання постійної комісії міської ради з питань житлово-комунального господарства та охорони навколишнього середовища

21 листопада 2016 року

Присутні депутати

Кіришис, Бабук, Ясигишис, Каву

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Про хід виконання за 2015 - 2016 роки Плану дій сталого енергетичного розвитку міста Чернівців на 2015-2020 роки, затвердженого рішенням міської ради від 31.07.2015 р. №1665.

2. Про хід виконання Програми часткового відшкодування відсоткових ставок за залученими кредитами, що надаються фізичним особам, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельним кооперативам на заходи з підвищення енергоефективності на 2015-2020 роки, затвердженої рішенням Чернівецької міської ради VI скликання від 25.09.2015р. № 1754

З першого питання слухали:

Войтовик Т.В

Комісія

рекомендує:

Взяти до відома

З другого питання слухали:

Владика М.М.

Комісія

рекомендує:

Взяти до відома

Голова комісії

Т. Бабух

Секретар

Я. Петришин

У К Р А Ї Н А
Чернівецька міська рада
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ

О. Кобилянської, 3, м. Чернівці, 58000, тел. (0372) 52-48-70, тел./факс 52-56-50,
E-mail: econom@rada.cv.ua Код ЄДРПОУ № 25082698

11.11.2016 № 02/01-17/2110

Від _____

✓ Голові постійної комісії
міської ради VII скликання з
питань житлово-комунального
господарства та охорони
навколишнього середовища
Бабуху Т.В.

І Н Ф О Р М А Ц І Я
про хід виконання Плану дій сталого енергетичного розвитку
міста Чернівців на 2015-2020 роки,
затвердженого рішенням міської ради від 31.07.2015р. № 1665
за 2015-2016 роки

Після прийняття у 2008 році Пакету ініціатив ЄС з питань клімату та енергетики, з метою заохочення і підтримки зусиль, яких докладають місцеві органи влади у сферах розробки та реалізації політики сталого енергетичного розвитку Європейською комісією була започаткована ініціатива «Угода мерів».

Одним із пріоритетних завдань зазначеної угоди визначено зменшення до 2020 року викидів CO₂ на 20% за рахунок 20% зростання енергоефективності та запровадження 20% частки відновлювальних джерел енергії в структурі енергоносіїв. Провідна роль у досягненні цієї цілі належить органам місцевого самоврядування, так як 80% споживання енергії та викидів CO₂ пов'язані із діяльністю міст.

До ініціативи «Угода мерів» долучились багато міст Європи та України. На сьогодні ця цифра становить 6019 міст-підписантів, в яких проживає більше 192 млн. мешканців. Серед найбільших міст України, які підписали «Угоду мерів» та розпочали розробку Плану дій сталого енергетичного розвитку є наступні міста: Київ, Львів, Запоріжжя, Кривий Ріг, Івано-Франківськ, Луцьк, Тернопіль, Кам'янець-Подільський та інші.

У 2014 році Чернівецька міська рада приєдналась до Європейської ініціативи «Угода мерів» (рішення міської ради від 31.07.2014р. № 1290 «Про приєднання до Європейської ініціативи «Угода мерів»).

Перед приєднанням до «Угоди мерів» містом Чернівці вже було зроблено певний поступ у напрямку побудови більш усталеного майбутнього

шляхом прийняття «Комплексної програми з енергозбереження м.Чернівців на 2010-2014 роки», «Програми з енергетичного аудиту будівель житлового фонду та бюджетних установ комунальної власності м.Чернівців на 2010-2014 роки», «Муніципального енергетичного плану м.Чернівців на 2012-2015 роки» та інших програмних документів з питань енергоефективності та енергозбереження.

В рамках реалізації в м.Чернівцях Європейської ініціативи «Угода мерів» Чернівецькою міською радою за сприяння Німецького бюро міжнародного співробітництва GIZ спільно з профільними спеціалістами енергогенеруючих та енергопостачальних підприємств м.Чернівців, представниками наукового сектору, консалтингових послуг, громадськості тощо був розроблений та рішенням міської ради від 31.07.2015р. № 1665 затверджений **План дій сталого енергетичного розвитку міста Чернівців на 2015-2020 роки** (далі – **ПДСЕР м.Чернівців**). **ПДСЕР м.Чернівців** розроблений для формування майбутнього, більш детального планування енергетичної політики міста Чернівців. Розроблення та затвердження **ПДСЕР м.Чернівців** – це черговий, третій етап виконання Чернівецькою міською радою своїх політичних зобов'язань в рамках членства в Європейській ініціативі «Угода мерів» щодо вжиття конкретних заходів по зменшенню обсягів викидів парникових газів та скорочення споживання енергетичних ресурсів в м.Чернівцях.

ПДСЕР м.Чернівців є ключовим документом, який показує, як сторона-підписант «Угоди мерів» планує виконати свої зобов'язання до 2020 року. В **ПДСЕР** використовуються результати **Базового кадастру викидів**, який був розрахований спеціалістами Чернівецької міської ради при підготовці **ПДСЕР** з метою визначення найкращих сфер діяльності та можливостей для виконання місцевими органами влади завдання щодо зменшення викидів CO₂. **ПДСЕР м.Чернівців** визначені конкретні заходи щодо зменшення викидів CO₂ разом з часовим графіком та визначеними функціями, які перетворюють довгострокову стратегію в захід.

Окрім заощадження енергоресурсів впровадження заходів **ПДСЕР м.Чернівців** передбачає і інші результати, зокрема: надання екологічно чистих і фінансово доступних енергетичних послуг, створення постійних робочих місць, які потребують вишколу, підвищення фінансової та соціальної стабільності, здоровіше довкілля, краща якість життя, підвищення економічної конкурентоспроможності за рахунок розвитку бізнесу й інновацій, а також поліпшення якості суспільних послуг та інфраструктури.

Для виконання цілей **ПДСЕР м.Чернівців** передбачені заходи за визначеними напрямками діяльності, зокрема:

- адаптація організаційної структури для впровадження **ПДСЕР**;
- заходи у секторі муніципальних будівель, обладнання/об'єктів;
- заходи у секторі житлових будівель;
- заходи у секторі муніципального громадського освітлення;
- заходи у секторі транспорту;

- заходи у секторі промисловості поза системою торгівлі викидами (комунальні підприємства);

- система заходів, орієнтованих на зміну свідомості населення;

- поновлювані та альтернативні джерела енергії;

По кожному заходу **ПДСЕР м.Чернівців** визначено цілі, шляхи їх досягнення, джерела фінансування, термін реалізації, відповідальні за виконання, розрахункова вартість реалізації заходу, очікувані обсяги економії споживання енергоресурсів та обсяги зменшення викидів CO₂.

Впродовж 2015-2016 років виконавчими органами міської ради, підпорядкованими комунальними підприємствами та бюджетними установами проводилась системна робота, спрямована на виконання заходів ПДСЕР м.Чернівців.

Для реалізації зазначених завдань в Чернівецькій міській раді у 2010 році було запроваджено **муніципальну систему енергоменеджменту**. Розроблена та затверджена рішенням міської ради **«Концепція із запровадження системи енергетичного менеджменту у м.Чернівцях»**, яка визначає основні засади функціонування муніципальної системи енергоменеджменту та напрями діяльності Чернівецької міської ради щодо реалізації завдань з енергозбереження та енергоефективності.

На даний час повноваження з питань **енергоменеджменту** покладено на відділ економічного аналізу, планування та енергоменеджменту управління соціально-економічного розвитку департаменту економіки міської ради. Зазначений відділ був утворений з **23.04.2012 року** шляхом об'єднання відділу економічного аналізу і планування (2 працівники) та відділу енергоменеджменту (2 працівники) у кількості **4-х працівників** (в період з квітня 2010 року до квітня 2012 року в структурі департаменту економіки функціонував **відокремлений відділ енергоменеджменту**). З **01.01.2013р.** у відділі було скорочено одну посаду головного спеціаліста (без зміни функціональних обов'язків відділу), на даний час штат відділу складається з 3-х працівників, а саме: начальник відділу та 2 головних спеціаліста, в т.ч. **1 профільний спеціаліст з питань енергоменеджменту**.

Відділ забезпечує проведення комплексного аналізу економічного і соціального розвитку міста, визначення тенденцій та головних проблем розвитку території, розробку прогнозних показників економічного і соціального розвитку міста на середньостроковий період, розробку проекту Програми економічного і соціального розвитку міста на короткостроковий період (рік), організацію виконання Програми економічного і соціального розвитку міста в цілому та контроль за виконанням, проведення аналізу роботи промислового комплексу міста, реалізацію тарифної політики у сфері житлово-комунальних, транспортних та інших послуг, функціонування системи енергетичного менеджменту, організацію робіт з впровадження міських програм з енергозбереження та енергоефективності, розробку та практичне здійснення заходів, спрямованих на зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів.

До компетенції відділу економічного аналізу, планування та енергоменеджменту відноситься:

-розроблення та аналіз виконання **щорічної Програми економічного і соціального розвитку м.Чернівців;**

-питання співпраці міської ради та її виконавчих органів з промисловими підприємствами міста (**161 підприємство**);

-аналіз роботи промислового комплексу міста, в т.ч. **щомісячний моніторинг виробництва та реалізації продукції** в розрізі підприємств по видах продукції, моніторинг введення в дію нових виробничих потужностей, випуску нових видів продукції, інвестиційних проектів, впровадження заходів з енергоефективності на промислових підприємствах та ін.;

-перевірка та надання висновку щодо економічної обґрунтованості розрахунків розміру тарифів на послуги, що підлягають регулюванню органами місцевого самоврядування міста Чернівців;

-**енергоменеджмент**, в т.ч.: **щоденний моніторинг** споживання енергоресурсів бюджетними установами м.Чернівців із застосуванням програмного продукту «Енергоплан 2.0» по **видах енергоносіїв** (теплова енергія, природний газ, електроенергія, вода), по **кожній окремій бюджетній установі** комунальної власності м.Чернівців (140 установ) та **кожній окремій будівлі** (255 будівель), загалом більше **1000** показників, моніторинг виконання заходів **ПДСЕР м.Чернівців**, участь відповідно до компетенції у реалізації проектів з енергоефективності та ін.

Також, в структурі департаменту житлово-комунального господарства міської ради функціонує **відділ реформування та енергозбереження**. Штат відділу складається з 3-х працівників (начальник відділу, головний спеціаліст та старший інспектор). До повноважень відділу відносяться наступні функції:

-методична підтримка ініціативних груп співвласників багатоквартирних будинків та практична допомога у створенні ОСББ;

-надання консультаційно-правової та методичної допомоги у вирішенні проблемних питань під час здійснення фінансово-господарської діяльності ОСББ відповідно до чинного законодавства України та діючих нормативно-правових актів;

-розроблення та супровід Програм по відшкодуванню або співфінансуванню заходів з енергозбереження в будинках ОСББ, ЖБК, ЖБТ, ТКЗ.

Рациональне та економне використання будь-яких ресурсів, в тому числі енергетичних, в першу чергу передбачає запровадження ефективної системи обліку їх споживання. З метою запровадження постійно діючої системи моніторингу за обсягами споживання енергетичних і водних ресурсів та відповідних витрат на їх оплату бюджетними установами міста Чернівців у 2011 році було розроблено та рішенням виконавчого комітету міської ради затверджено **«Положення про порядок збору інформації щодо стану споживання енергоресурсів та води бюджетними установами комунальної власності м.Чернівців»**.

Відповідно до зазначеного Положення в Чернівецькій міській раді було утворено організаційно-управлінську структуру на чолі з заступником

міського голови та організаційно-виконавчу структуру, завданнями якої визначено щоденне зняття показників з приладів обліку споживання енергоресурсів, проведення аналізу отриманої інформації, контроль за обсягами споживання та запобігання випадкам перевитрат і нецільового використання енергоресурсів. Для організації обліку споживання енергоресурсів в систему енергоменеджменту було залучено виконавчі органи міської ради (управління освіти, культури, охорони здоров'я, фізичного виховання та спорту, праці та соціального захисту населення) та підпорядковані комунальні бюджетні установи. Загальна кількість працівників, які задіяні у моніторингу споживання енергетичних ресурсів становить 142 особи.

З метою впровадження постійно діючої системи динамічного нагляду та отримання достовірної інформації щодо енергоспоживання в режимі щоденного зчитування інформації з лічильників обліку енергетичних ресурсів в бюджетних установах міста для подальшого проведення аналізу і оцінки основних показників стану використання енергетичних ресурсів у 2012 році було придбано та запроваджено програмний продукт «Енергоплан 2.0». Працівники бюджетних установ комунальної власності м.Чернівців, відповідальні за збір інформації пройшли відповідне навчання з користування програмним продуктом «Енергоплан 2.0».

Постійно проводиться моніторинг споживання енергетичних ресурсів шляхом щоденного зчитування інформації з лічильників обліку енергетичних ресурсів в бюджетних установах міста із застосуванням програмного продукту «Енергоплан 2.0» що надає можливість своєчасно виявляти і терміново усувати нецільові витрати енергоресурсів і суттєво зменшити бюджетні витрати за спожиті ресурси.

Споживання енергоресурсів та води бюджетними установами комунальної власності м.Чернівців у січні-вересні 2016 року здійснювалось в межах затверджених лімітів. За даними моніторингу за січень-вересень 2016 року в порівнянні з аналогічним періодом 2015 року споживання теплової енергії збільшилось на 3,385 тис.Гкал і склало 15,24 тис.Гкал., рівень до 2015 року – 128,56%; споживання електроенергії склало 4551,42 тис.кВт/год., порівняно з 2015 роком споживання зменшилось на 105,458 тис.кВт/год. (рівень до 2015 року – 97,7%), споживання природного газу склало 324,77 тис.куб.м, що на 62,0 тис.куб.м або на 16,0% менше у порівнянні до показника 2015 року. Використання води бюджетними установами комунальної власності м.Чернівців за січень-вересень 2016 року збільшилось в порівнянні до аналогічного показника 2015 року на 5,748 тис.куб.м і склало 136,19 тис.куб.м (рівень до показника 2015 року – 104,4%).

Суттєве зменшення обсягів споживання природного газу пов'язано з кліматичними умовами опалювального сезону 2015/2016 років (тепла зима) та переходом окремих бюджетних закладів на електроопалення, що зокрема спричинило збільшення обсягів споживання електроенергії. Збільшення обсягів споживання теплової енергії не є абсолютним показником, так як в окремих бюджетних закладах освіти у 2015 році було встановлено 14

приладів обліку теплової енергії, в 2016 році - 30 лічильників теплової енергії. Відповідно, показники споживання за аналогічні періоди 2015 та 2016 років не є співставними.

Одночасно слід зазначити, що при запровадженні системи енергетичного моніторингу передбачалось проведення системної роботи з навчання відповідальних осіб бюджетних установ щодо порядку збору інформації по споживанню енергетичних ресурсів з використанням програмного продукту «Енергоплан 2.0», а також періодичні виїзди профільних спеціалістів з енергоменеджменту на місця (в бюджетні заклади міста) з метою перевірки правильності ведення журналів обліку споживання енергетичних ресурсів і води та достовірності даних, що передаються із застосуванням програмного продукту «Енергоплан 2.0». На даний час, у зв'язку з тим, що у системі енергомоніторингу та енергоменеджменту задіяний **1 профільний спеціаліст** (головний спеціаліст відділу економічного аналізу, планування та енергоменеджменту), робота з навчання відповідальних осіб відбувається в телефонному режимі, що призводить до помилок і, відповідно, випадків внесення некоректних даних по енергоспоживанню або фізичним параметрам будівель, лічильників тощо. Окрім того, немає можливості проводити систематичні контрольні перевірки на місцях щодо достовірності внесених в програмний продукт даних про споживання енергетичних ресурсів.

В рамках реалізації заходів з енергоефективності та енергозбереження та з метою удосконалення системи муніципального енергоменеджменту з 01.04.2015р. в Чернівецькому МКП «Бюро технічної інвентаризації» створений відділ енергетичного аудиту. Штат відділу складається з 2-х осіб (сертифіковані енергоаудитори). Надання послуг з проведення енергоаудитів місцевими операторами, зокрема підприємством комунальної власності м.Чернівців дозволило оптимізувати бюджетні витрати на проведення енергетичних аудитів в будівлях комунальної власності і в подальшому надасть можливість МКП БТІ заробляти додаткові кошти за рахунок надання послуг з проведення енергетичних аудитів іншим категоріям замовників (населення, ОСББ, промислові підприємства тощо) та, відповідно, збільшити надходження до міського бюджету.

У 2015 році МКП БТІ був проведений енергетичний аудит будівлі Чернівецького територіального комунального центру «Турбота» на вул.Університетській,18 в м.Чернівцях.

На виконання рішення виконавчого комітету міської ради від 22.09.2015р. № 500/18 «Про виконання заходів з підготовки господарства м.Чернівців до роботи в умовах осінньо-зимового періоду 2015-2016 року, затверджених рішенням виконавчого комітету міської ради від 28.04.2015р. №188/8» впродовж опаловального сезону 2015/2016 року був проведений енергоаудит 22 будівель комунальних бюджетних установ міста Чернівців. Вартість робіт склала 143,5 тис.грн.

Проведення енергетичних аудитів будівель бюджетних установ планується продовжити впродовж опаловального сезону 2016/2017 років з урахуванням фінансових можливостей міського бюджету.

На виконання протокольного доручення №55 від 01.02.2016р. щодо проведення оцінки якості виконання робіт, проведених впродовж 2014-2015 років із заміни вікон, дверей, ремонтів фасадів, горищ, систем опалення, підвальних приміщень було проведено тепловізійне обстеження окремих будівель бюджетних установ м.Чернівців. Всього для проведення тепловізійного обстеження було відібрано 30 будівель, по яких проведено термографічну оцінку якості монтажу віконних блоків, капітального ремонту дахів та капітального ремонту систем опалення. За підсумками перевірки по кожній будівлі були надані висновки щодо виявлених недоліків та рекомендації щодо залучення в подальшому до розроблення проектів з будівництва та проведення капітальних ремонтів будівель бюджетних установ в якості консультантів з питань енергоефективності профільних спеціалістів виконавчих органів міської ради.

З метою підвищення енергоефективності та зменшення витрат бюджетних коштів та оплати енергоносіїв вивчається питання щодо запровадження енергосервісних контрактів в бюджетній сфері міста Чернівців. У травні 2016 року представники Чернівецької міської ради взяли участь у II Форумі енергоефективного партнерства «Енергосервіс: інвестиції в енергоефективність бюджетної сфери та переваги для житлових будівель». В рамках проведення Форуму підписано Меморандум між Чернівецькою міською радою та Державним Агентством з енергоефективності та енергозбереження України про запровадження енергосервісних контрактів в бюджетній сфері міста Чернівців. На виконання Меморандуму сформовано базу даних бюджетних закладів комунальної власності міста Чернівців, з якими пропонується укласти енергосервісні угоди щодо підвищення енергоефективності будівель зазначених установ.

Враховуючи вищенаведене та беручи до уваги актуальність питання запровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження на національному та місцевому рівні, необхідність забезпечення ефективного функціонування системи муніципального енергоменеджменту в місті Чернівцях та виконання заходів Плану дій сталого енергетичного розвитку м.Чернівців на 2015-2020 роки, досвід інших міст України та рекомендації партнерів по співробітництву в проектах з енергоефективності **пропонується утворити в структурі виконавчих органів міської ради відокремлений відділ енергоменеджменту.**

Впродовж 2015-2016 років виконавчими органами міської ради, підпорядкованими комунальними підприємствами та бюджетними установами проводилась системна робота щодо реалізації заходів **ПДСЕР м.Чернівців.**

МКП «Чернівцітеплокомуненерго» впродовж 2015 року замінено 1,562 км (в двотрубному вимірі) аварійних теплових мереж, завершено будівництво та введено в експлуатацію котельні «Чехова,8»,

«О.Кобилянської,21» та «Чехова,25». У 2016 році замінено 2,0 км (в двотрубному вимірі) аварійних теплових мереж та 7 котлів. Проведено реконструкцію котельні ЗОШ №25 на вул.І.Мазепи,8 шляхом заміни 2-х котлів НІСТу-5 на сучасні енергоефективні котли КТН100СРБ, що надасть можливість споживати менше природного газу на вироблення 1 Гкал теплової енергії.

В рамках виконання завдань щодо оснащення багатоквартирних будинків засобами обліку споживання теплової енергії, на виконання Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 14.12.2012 року №381, з метою виконання завдань щодо розрахунків за спожиті комунальні послуги виключно за показниками приладів обліку, визначених протоколом № 43 засідання Кабінету Міністрів України від 08.04.2015, а також пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 04.11.2014 року «Про стан забезпечення національної енергетичної безпеки держави та невідкладні заходи щодо сталого проведення опалювального сезону 2014/15 року», введеного Указом Президента України від 14.11.2014 №876/2014 МКП «Чернівцітеплокомуненерго» розроблено та рішенням виконавчого комітету міської ради від 23.02.2016р. № 91/4 погоджено «Інвестиційну програму МКП «Чернівцітеплокомуненерго» на 2016 рік», в якій передбачені заходи щодо оснащення житлових будинків приладами обліку споживання та регулювання теплової енергії. Фінансування заходів зазначеної програми МКП «Чернівцітеплокомуненерго» здійснюватиметься за рахунок прибутку підприємства та амортизаційних відрахувань.

Станом на 01.10.2016 року у 216 житлових будинках м.Чернівців встановлено 281 тепловий лічильник. Частка оснащення багатоквартирних житлових будинків приладами обліку теплової енергії складає **36,0%** від загальної кількості будинків, що підлягають оснащенню.

Також, підприємством розроблений «Стратегічний план розвитку МКП «Чернівцітеплокомуненерго» на 2016-2019 роки, в якому передбачені в тому числі завдання щодо реалізації заходів **ПДСЕР м.Чернівців**. Зазначені заходи передбачається виконати в рамках реалізації проекту **«Модернізація інфраструктури централізованого тепlopостачання міста Чернівці»**, який реалізується МКП Чернівцітеплокомуненерго» спільно з Чернівецькою міською радою.

В рамках реалізації завдань **ПДСЕР м.Чернівців** щодо підвищення енергоефективності в системі перевезень пасажирів міським електротранспортом **КП «Чернівецьке тролейбусне управління»** проведено капітальний ремонт 27 од. рухомого складу, реконструкцію тягових підстанцій та 10 км контактної мережі, встановлено інноваційне електрообладнання в системі телемеханіки на тягових підстанціях на суму 163,0 тис.грн., яке є власною розробкою підприємства і дозволяє оптимізувати споживання електричної енергії шляхом регулювання роботи трансформаторів та навантаження на контактну мережу залежно від фактичного руху тролейбусів, тобто, електроенергія використовується тільки

під час руху тролейбуса на ділянці, при відсутності руху подача електроенергії припиняється, що дозволяє зменшити обсяги споживання електроенергії.

Для успішного вирішення завдань та реалізації стратегічно важливих для життєдіяльності міста проектів з енергозбереження та енергоефективності Чернівецька міська рада співпрацює з провідними міжнародними організаціями і фінансовими інституціями, проводить системну роботу щодо залучення в економіку міста, зокрема у галузь енергетики, внутрішніх та зовнішніх інвестицій, грантових та кредитних коштів.

Впродовж 2015-2016 років продовжувалась робота з реалізації в м.Чернівцях проекту українсько-німецького співробітництва між Німецьким бюро міжнародного співробітництва GIZ та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України **«Енергоефективність у громадах»**. Мета проекту полягає у підтримці здатності місцевого самоврядування виконувати роль провідної сили в Україні щодо впровадження заходів з енергоефективності. Міста-партнери цього проекту отримують підтримку у вигляді багатьох інструментів і заходів, включаючи передачу ноу-хау, навчання, консультації та рекомендації експертів у таких сферах, як запровадження енергетичного контролю, розробка енергетичних планів дій, планування енергоефективних заходів тощо. Місто Чернівці у складі консорціуму з м.Кам'янець-Подільський та м.Коломия приймає участь у реалізації проекту Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ **«Енергоефективність у громадах, Україна»** в якості міста-лідера.

З метою запровадження енергоефективних технологій та **переходу на альтернативні природному газу види енергоресурсів** Чернівецькою міською радою в рамках співпраці з Німецьким бюро міжнародного співробітництва GIZ у 2015 році реалізовано проект **«Реконструкція системи гарячого водопостачання ДНЗ №41 (вул.Полетаєва,19, м.Чернівці) шляхом встановлення вакуумних сонячних колекторів»**. Мета проекту полягає у досягненні використання плавального басейну закладу впродовж року шляхом встановлення вакуумних сонячних колекторів, а також забезпечення закладу в опалювальний період гарячою водою для побутових потреб. Басейн закладу працював тільки в опалювальний період, оскільки в закладі відсутнє централізоване гаряче водопостачання і відбір гарячої води на басейн здійснювався через теплообмінники лише в період опалення. Встановлена система сонячних вакуумних колекторів потужністю 2,0 куб.м гарячої води на добу буде підігрівати воду в дитячому плавальному басейну закладу в неопалювальний період. Таким чином, шляхом встановлення вакуумних сонячних колекторів, дитячий заклад буде мати можливість використовувати плавальний басейн впродовж року. В опалювальний період сонячні вакуумні колектори будуть забезпечувати заклад гарячою водою для побутових потреб. Це перший проект з переведення бюджетних закладів міста на використання

альтернативних джерел енергії. Фінансування проекту здійснювалось за рахунок коштів GIZ (329,5 тис.грн.) та коштів міського бюджету (450,0 тис.грн.). Розрахунковий обсяг економії енергоресурсів від запровадження проекту складає 43,892 тис. кВт/год на рік.

Проведено реконструкцію системи опалення та гарячого водопостачання у ДНЗ №23. Відтепер заклад отримує гарячу воду завдяки енергії сонця і повітря. Тут встановлено шість плоских сонячних колекторів **auroTHERM 135 VD** та тепловий насос «повітря-вода» **auroTHERM VWL 115/2A** потужністю 11 кВт виробництва фірми **Vaillant** (Німеччина). Вода нагрівається у проточному режимі. Обладнання не вимагає постійної присутності обслуговуючого персоналу і працює в автоматичному режимі. Система має енергетичне оптимізоване управління, що дозволяє подавати в систему нагріву максимально можливу кількість енергії навколишнього повітря. Термін експлуатації обладнання 20 років, його вартість складає 520 тис.грн. Загальна вартість реконструкції системи опалення та водопостачання складає 810 тис.грн. Термін окупності обладнання згідно техніко-економічного обґрунтування становить 5,5 років. Запровадження інноваційних технологій та встановлення зазначеного обладнання дозволяє відмовитись від використання природного газу та вугілля.. Цей проект реалізовано за кошти міського бюджету.

В рамках співпраці Чернівецької міської ради з Німецьким товариством з міжнародного співробітництва (GIZ) у проекті «Енергоефективність у громадах» в м.Чернівцях реалізований проект **«Капітальний ремонт вуличного освітлення з використанням інноваційних енергоефективних заходів ВДЕ (енергія сонця)»**. На вулицях міста Чернівців встановлені світлодіодні ліхтарі у кількості 30 од., які працюють на сонячних батареях. Загальна вартість проекту склала 776,5 тис.грн., в т.ч.: внесок GIZ – 326,5 тис.грн., міського бюджету – 450,0 тис.грн.).

Впродовж звітного періоду проводилась підготовча робота щодо реалізації в м.Чернівцях великих інфраструктурних енергоефективних проектів та залучення коштів на їх реалізацію, зокрема:

-проект **«Енергоефективність в будівлях бюджетної сфери в м.Чернівці»**, який реалізується Чернівецькою міською радою за підтримки Німецького бюро міжнародного співробітництва GIZ. Проектом передбачено проведення реконструкції будівель бюджетних установ та окремих їх інженерних мереж з метою підвищення енергоефективності зазначених будівель та зменшення обсягів споживання енергетичних ресурсів, та відповідно, зменшення видатків міського бюджету на оплату енергоносіїв у бюджетній сфері. До реалізації проекту відібрано 33 бюджетні установи (36 будівель), по яких, за даними моніторингу споживання енергоресурсів, питома вага споживання енергоресурсів на 1кв.м опалювальної площі є найвищою. У 2015 році у зазначених будівлях проведені енергетичні обстеження. На основі висновків енергетичних обстежень було сформовано техніко-економічне обґрунтування щодо скорочення обсягів споживання

енергетичних ресурсів у визначених будівлях за рахунок впровадження запропонованих для кожної окремої будівлі енергоефективних заходів.

Реалізація зазначеного проекту передбачає зменшення обсягів споживання енергетичних ресурсів по визначених будівлях в межах від 20% до 75% (в середньому 52%) в абсолютних показниках, що відповідно зменшить обсяги видатків міського бюджету на оплату енергоносіїв приблизно на 19,0% (в розрахункових цінах 2015 року) та зменшення викидів CO₂ в середньому на 2,362 тн або на 47%.

Загальна вартість проекту складає 9,0 млн.євро. Фінансування проекту здійснюватиметься за рахунок кредитних коштів (5,0 млн.євро), гранту Північної екологічної фінансової корпорації НЕФКО та фонду E5P «Східноєвропейське партнерство з енергоефективності та довкілля» (3,0 млн.євро) та коштів міського бюджету (1,0 млн.євро).

В рамках реалізації проекту сформовано концепт дизайну технічних рішень по 36 громадських будівлях у 33 закладах. Підготовлена оцінка альтернативних джерел енергії для будівлі школи № 27 та будівлі басейну.

Рішенням виконавчого комітету міської ради від 27.10.2015р. №621/22 схвалено основні умови договору позики по проекту. Рішенням міської ради від 03.12.2015р. №7 схвалено проект та прийнято рішення від 17.05.2016р. №198 щодо залучення кредиту НЕФКО для фінансування інвестиційного проекту «Енергоефективність в будівлях бюджетної сфери у м.Чернівці». Отримано відповідне погодження обсягу та умов здійснення запозичення від Міністерства фінансів України та 06.07.2016р. у м.Києві підписано кредитну та грантову угоди.

Рішенням міської ради від 06.09.2016р. №399 виділено 330,0 тис. грн. на розробку проектно-кошторисної документації для об'єктів проекту.

На конкурсній основі визначено Консультанта проекту (компанія Norsk Energy, Норвегія), утворено Групу з реалізації проекту. 16.09.2016 року консультантом був наданий Звіт про започаткування робіт по проекту. На першому етапі Консультант надасть допомогу Групі з реалізації проекту щодо формування завдання на обстеження будівель та інженерних мереж. Відібрані проектні організації, які розроблятимуть проектно-кошторисну документацію для об'єктів. Проведені передпроектні обстеження будівель, надалі будуть сформовані технічні завдання щодо проектування робіт.

-проект **«Модернізація громадського електротранспорту»**, який реалізовуватиметься за рахунок кредитних коштів Європейського Банку Реконструкції та Розвитку. Метою проекту є досягнення беззбиткового функціонування транспортного підприємства, зменшення бюджетних видатків одночасно з покращенням якості надання послуг та екологічної ситуації у місті. Завданням проекту є пріоритетний розвиток міського електротранспорту, забезпечення сталого функціонування і динамічного його розвитку та удосконалення системи управління міським електротранспортом. Реалізація проекту передбачає закупівлю 40 нових тролейбусів, ремонт ділянок контактної мережі та підстанцій. В результаті реалізації проекту очікується економія електроенергії в обсязі 4185 тис.квт.год.

Бюджет проекту складає 8,0 млн.євро кредитних коштів ЄБРР (кредит на 13 років з пільговим періодом 3 роки). В рамках реалізації проекту з представниками ЄБРР та міжнародними консультантами з транспортної логістики обговорено питання підготовки техніко-економічного обґрунтування проекту модернізації електротранспорту у Чернівцях. Також, представники ЄБРР ознайомилися з роботою КП «Чернівецьке тролейбусне управління», основними засобами підприємства, результатами фінансово-господарської діяльності та тролейбусною маршрутною мережею. Погоджено основні вимоги до техніко-економічного обґрунтування проекту. На даний час триває процедура узгодження щодо консультанта проекту та виконавця підготовки техніко-економічного обґрунтування.

Підприємством надані пропозиції до ЄБРР (опис проекту, загальні фінансові розрахунки – тарифи, кількість клієнтів, рівень збору платежів, список потреб в інвестиціях тощо). ЄБРР здійснено попередню оцінку (спроможність повернення кредиту, рівень скорочення CO₂, гарантії) та детальний аналіз (фінансова, економічна та технічна життєздатність, кредитна історія позичальника, інституційна спроможність та потенціал, готовність до впровадження проекту - відповідне підвищення рівня покриття затрат/тарифів, покращення фінансової та операційної діяльності, посилення кредитоспроможності).

Рішенням виконавчого комітету міської ради від 11.05.2016р. № 279/8 схвалено проект угоди про підготовку кредитного фінансування. Підписано угоду про підготовку кредитного фінансування. На даний час опрацьовується питання щодо доцільності залучення кредиту.

-проект **«Модернізація інфраструктури централізованого теплопостачання міста Чернівці»**, який реалізується КП «Чернівцітеплокомуненерго» спільно з Чернівецькою міською радою. Проект спрямований на підвищення енергоефективності комунальної інфраструктури, скорочення споживання газу та електроенергії, покращення якості послуг для населення міста, що призведе до зменшення викидів парникових газів та забезпечить сталий економічний розвиток. Реалізація зазначеного проекту передбачає зменшення обсягів споживання енергетичних ресурсів, а саме: зменшення споживання природного газу на 5886,0 тис.м³, теплової енергії на 19581 МВт*г, електричної енергії на 5398 МВт*г. Бюджет проекту становить 16,0 млн. євро, з яких 10,0 млн. євро - кредитні кошти ЄБРР, 4,0 млн. євро – грантові кошти та 2,0 млн.євро - співфінансування з міського бюджету.

В рамках реалізації проекту рішенням виконавчого комітету міської ради від 28.04.2015р. №196/8 підписана угода про підготовку кредитного фінансування. За кошти технічної допомоги (SIDA) розроблено ТЕО проекту. Рішенням міської ради від 18.12.2015р. №36 надано дозвіл МКП "Чернівцітеплокомуненерго" на укладання кредитного договору з ЄБРР під гарантію Чернівецької міської ради та укладання договору гранту.

22.12.2015р. підписано Угоду з Європейським банком реконструкції та розвитку про співпрацю щодо проекту модернізації систем теплопостачання.

07.09.2016р. направлено відповідний пакет документів для погодження надання місцевих гарантій міською радою до Міністерства фінансів України. 26.10.2016 року Міністерством фінансів України погоджені обсяги та умови надання місцевих гарантій для реалізації проекту.

-проект **«Вуличне освітлення в м.Чернівцях»**, який реалізується в рамках співпраці Чернівецької міської ради з Північною екологічною корпорацією НЕФКО. Проект передбачає ремонт вуличного освітлення шляхом технічного переоснащення світильників на основі LED-технологій (1200 шт.), що надасть можливість зменшити обсяги споживання електричної енергії та видатки міського бюджету на оплату енергоносія. LED-світильники не потребують утилізації, екологічно безпечні, термін експлуатації до 22-х років при 12-ти годинному використанні, стабільна світловіддача не залежить від перепаду напруги і температури навколишнього повітря, не потребують обслуговування і частої заміни. Розрахункова економія електроенергії за рахунок запровадження зазначеного обладнання становить 482,958 тис. кВт. год на рік.

Загальна вартість проекту – 4004,48 тис.грн., в т.ч.: 3604,032 тис.грн. (90% вартості проекту) – кредитні кошти НЕФКО, 400,448 тис.грн. (10% вартості проекту) – співфінансування за рахунок коштів міського бюджету. В рамках реалізації проекту підписана кредитна пропозиція з НЕФКО, отримано погодження Міністерства фінансів України щодо обсягів та умов місцевого запозичення та підписано кредитний договір. У 2016 році розпорядником коштів був оголошений тендер на закупівлю товарів та послуг для реалізації проекту. Тендерна процедура завершена без укладання договору у зв'язку із невідповідністю якісних характеристик товарів, запропонованих переможцем конкурсних торгів (який був визначений переможцем згідно чинного законодавства як учасник, який запропонував найнижчу ціну) вимогам НЕФКО щодо технічних параметрів обладнання. Чернівецька міська рада звернулася до НЕФКО за погодженням на проведення закупівель за правилами НЕФКО та відповідного внесення зміни до кредитного договору. Питання проведення повторного тендеру буде вирішуватись у 2017 році.

-проект **«DemoUkraineDH у місті Чернівці»**. Проект включає об'єднання мереж опалення двох теплових мікрорайонів – Залозецького та Салтикова-Щедріна у місті Чернівцях. До проекту входить також новий пелетний котел у котельні мікрорайону Залозецького, що дозволить вивести з експлуатації стару газову котельню мікрорайону Салтикова-Щедріна. Окрім цього, пропонується замінити застарілі розподільчі мережі в мікрорайоні Салтикова-Щедріна та встановити ІТП у всіх 17 будинках, підключених до системи опалення Салтикова-Щедріна. За рахунок впровадження проекту очікується зменшення використання та залежності МКП «Чернівцітеплокомуненерго» від зовнішніх енергоресурсів (природного газу, води тощо). Проведення модернізації надасть можливість здійснювати регулювання кількості та якості подачі теплової енергії в будинках та бюджетних закладах мікрорайону Салтикова-Щедріна

м.Чернівців, які обладнані ІТП (17 пунктів) та підвищити енергоефективність мікрорайонів Залозецького та Салтикова-Щедріна. За розрахунками МКП «Чернівцітеплокомуненерго» загальний економічний ефект після впровадження проекту очікується в сумі 217 тис.євро в перший рік повноцінної роботи. В подальші роки очікується збільшення щорічної економії за рахунок прогнозного збільшення цін на енергоресурси. Зменшення обсягів споживання природного газу очікується на рівні 1,127 млн. м3 в рік або на 83%.

Проект реалізується Чернівецькою міською радою за сприяння Північної Екологічної Фінансової Корпорації НЕФКО, Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA у співробітництві з Мінрегіоном України в рамках програми DemoukrainaDN. Для реалізації проекту залучатимуться кредитні кошти в сумі 500,0 тис.євро (під ставку 6% річних), грантові кошти в сумі 300,0 тис.євро. Частка місцевих коштів складатиме 17,0% від загальної вартості проекту.

Інвестиційним комітетом НЕФКО затверджений бізнес-план проекту. В лютому 2016 року виконавчим комітетом міської ради схвалено основні умови кредитної пропозиції по проекту та затверджено висновок щодо доцільності залучення кредиту НЕФКО під гарантію Чернівецької міської ради для реалізації проекту. У жовтні 2016 року Міністерством фінансів України були погоджені обсяги та умови надання місцевих гарантій.

На даний час проводиться підготовча робота щодо підписання фінансових угод (Кредитний договір, Договір гранту, Договір муніципальної гарантії).

-проект **«Проект муніципального водного господарства м.Чернівці, стадія 1»**, який реалізується у рамках Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про фінансове співробітництво «Муніципальна програма захисту клімату II», яка укладена 06.02.2015р., ратифікована Законом України № 943-VIII від 27.01.2016р. та набула чинності й вступила в дію 03.03.2016р. Надання кредитних коштів регламентується Кредитною та Проектною угодою між Кабінетом Міністрів України (Позичальник), КП «Чернівціводоканал» (Організація-виконавець проекту) та KfW, укладеною одночасно з вищезазначеною міжурядовою угодою 06.02.2015р., яка також набула чинності й вступила в дію 03.03.2016р.

Відповідна позика Уряду ФРН через «KfW», що планується отримати як державні зовнішні запозичення в розмірі до 17,0 млн.євро буде отримана на 30 років з пільговим періодом 10 років до початку повернення під відсоткову ставку 2,0 % річних. Також, на розроблення проектної та тендерної документації, проведення тендерів, нагляд за будівництвом, навчання тощо планується залучити грантові кошти в сумі 3,0 млн.євро.

Проект передбачає виконання низки заходів з оптимізації системи водопостачання в цілому та пріоритетних заходів реконструкції й модернізації на окремих її об'єктах, в тому числі проведення реконструкції

морально застарілого та відносно зношеного насосно-силового обладнання, запірної арматури, трубопроводів.

13.04.2016р. укладена відповідна Фінансова та Проектно-імплементаційна угода між «KfW» та Чернівецькою міською радою («Отримувач») та Комунальним підприємством «Чернівціводоканал» («Організація-виконавець проекту») на суму до 3,0 млн.євро - Програма модернізації та реконструкції муніципальної інфраструктури – м. Чернівці – Україна (Супровідний захід для проекту «Проект муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія 1») та Окрема угода, що відноситься до неї щодо надання грантових коштів Інвестиційного фонду сусідства Європейського Союзу через «KfW» для фінансування послуг міжнародних кваліфікованих консультантів з технічного нагляду, супроводження проекту та проведення навчальних заходів для покращення роботи КП «Чернівціводоканал».

За результатами процедури відбору Консультантів відповідно до Керівних принципів KfW щодо призначення Консультантів у Фінансовому співробітництві з країнами-партнерами визначено переможця та 07.06.2016р. укладений Договір про надання консультаційних послуг між комунальним підприємством «Чернівціводоканал» та асоціацією GKW Consult GmbH (м.Мангейм, Німеччина) та GFA Consulting Group (м.Гамбург, Німеччина), представлена GKW Consult GmbH, яка підтримується своїми визначеними субпідрядниками Інститутом місцевого розвитку (Суб-консультант) (м.Київ, Україна) та ПП «РЕМВОДПЛАСТ ПЛЮС» (Суб-консультант) (м.Київ, Україна).

Відповідно до Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002р. №153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» здійснені заходи щодо державної реєстрації проекту міжнародної технічної допомоги «Консультаційні послуги для «Програми модернізації та реконструкції муніципальної інфраструктури м.Чернівці – Україна (Супровідний захід для проекту «Проект муніципального водного господарства м. Чернівці, Стадія 1»)». Відповідний пакет документів надано Міністерству економічного розвитку України, що дозволило розпочати роботу та перевести інвестиційний проект «Проект муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія 1» в завершальну фазу його підготовки. Консультант розпочав надання консультаційних послуг, якими першочергово передбачено розроблення проектно-кошторисної та тендерної документації.

Очікувана економія електроенергії від впровадження даного проекту становитиме 8543,7 МВт-год/р

Слід зауважити, що залучення для реалізації зазначених проектів кредитних коштів на пільгових умовах, грантів та технічної допомоги від провідних міжнародних фінансових інституцій та організацій відбулось в тому числі і завдяки прийняттю **Плану дій сталого енергетичного розвитку**, який засвідчує наявність у міської влади та громади міста

Чернівців чіткої програми дій щодо запровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності в усіх галузях життєдіяльності міста.

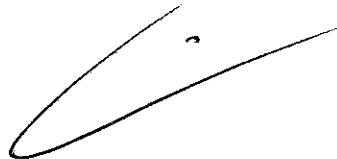
З метою сприяння залученню коштів населення на впровадження енергозберігаючих заходів через механізм кредитування фізичних осіб, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Чернівецька міська рада затвердила Програму часткового відшкодування відсоткових ставок за залученими кредитами (15%), що надаються фізичним особам, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельним кооперативам на заходи з підвищення енергоефективності на 2015-2020 роки. За період 2015-2016 років в ПАТ «Ощадбанк» та ПАТ «Укргазбанк» 524 позичальники оформили кредити на заходи з підвищення енергоефективності. За рахунок коштів міського бюджету позичальникам відшкодовано 15% річних від відсоткової ставки в сумі 405505,83 грн.

На підставі рішення виконавчого комітету міської ради від 26.05.2015р. №302/10 «Про затвердження дольової участі мешканців багатоквартирних будинків при виконанні робіт з енергозбереження», яким передбачено співфінансування мешканцями будинків у розмірі від 20% до 40% від кошторисної вартості робіт, у 2016 році в 56 багатоквартирних будинках проведено заходи з енергозбереження, зокрема: встановлено лічильники обліку теплової енергії в 50 будинках, замінено освітлення в місцях загального користування в 4 будинках, утеплено фасад 1 будинку та замінено мережі тепlopостачання на енергозберігаючі в 1 будинку на загальну суму 4517,04 тис.грн.

Проводиться постійна робота щодо інформування населення з питань запровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження у житлових будівлях та механізмів їх реалізації шляхом розміщення відповідних інформаційних матеріалів у місцевих ЗМІ, виступів на телебаченні, надання консультацій профільними спеціалістами виконавчих органів міської ради тощо.

Робота з реалізації заходів ПДСЕР м.Чернівців буде продовжена.

Директор департаменту
економіки міської ради

Я.Городенський

Гаїна 52-01-64
Мокрицький 52-61-78

У К Р А Ї Н А

Чернівецька міська рада

Департамент житлово-комунального господарства

вул.Вірменська,17А, м.Чернівці, 58000, тел. (0372) 52-40-49, тел./факс 52-42-41

E-mail: depjkg.cv@gmail.com, Код ЄДРПОУ № 25082708,

№ _____
на № _____

Голові постійної комісії міської ради
з питань житлово-комунального
господарства та охорони
навколишнього середовища
Бабуху Т. В.

ІНФОРМАЦІЯ

про хід виконання рішення 69 сесії VI скликання Чернівецької міської ради
від 25.09.2015р. № 1754

**«Про затвердження Програми часткового відшкодування відсоткових ставок
за залученими кредитами, що надаються фізичним особам, об'єднанням
співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельним
кооперативам на заходи з підвищення енергоефективності на 2015-2020 роки»**

Після затвердження даної Програми між департаментом житлово-комунального господарства міської ради і кредитними установами АТ «Ощадбанк» та АБ «УКРГАЗБАНК» були заключні договори про співробітництво, щодо часткового відшкодування відсоткових ставок за залученими кредитами, що надаються фізичним особам, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельним кооперативам на заходи з підвищення енергоефективності, відповідно 16.10.2015р. та 24.11.2015р.

Департаментом житлово-комунального господарства міської ради за наданими кредитними установами (банками) реєстрами здійснюється часткове відшкодування відсотків (15% річних) на оформлені кредити по заходам з енергозбереження.

На виконання зазначеної Програми відповідно до вказаного рішення в міському бюджеті було передбачено кошти в 2015 році - 500 тис. грн., на 2016 рік - 600 тис. грн.

Після проведеного аналізу по відшкодуванню 15% відсоткових ставок за кредитами залученими на заходи з енергозбереження за період (січень-липень) 2016 року спостерігалось щомісячне збільшення позичальників, які оформили такі кредити та відповідне збільшення суми коштів на відшкодування відсотків.